

A Rubeus Egyesület „A szeméthegyen túl...” című interaktív rendezvénysorozatának hatásosság mérése keretében készült kérdőívek elemzése

Kutatási zárótanulmány

2014. június

A projekt az Európai Unió támogatásával,
az Európai Regionális Fejlesztési Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Tartalomjegyzék

I. Bevezetés	3
II. Tudásszintmérő kérdőív kérdéseinek elemzése	5
II.1. Melyik a kakukktojás?.....	5
II.2. Mi kerülhet a műanyag szelektív szemétkgyűjtő edénybe?	7
II.3. Melyik a legegészségesebb és legfenntarthatóbb étkezési lehetőség?	9
II.4. Mi ne kerüljön a komposztba?	10
II.5. Melyik élelmiszer-féleség előállítására igényli a legtöbb erőforrást?	13
II.6. Melyik a kakukktojás?	14
II.7. Miért jó a hulladék újrahasznosítása?	16
II.8. Mit javasolnál, ha egy társad megkérdezné, mivel lehetne a leginkább csökkentenie az ökológiai lábnyomát?	18
II.9. Miért érdemes összetaposni az üres dobozt/palackot?	20
II.10. Sorolj fel két olyan tevékenységet, amely segíti a környezet védelmét!	21
III. Összegzés	22
Melléklet: Kérdésekre adott válaszok megoszlásai	24
Előkérdőív	24
Utókérdőív	26

I. Bevezetés

2013. szeptember elsején elindult a Rubeus Egyesület **„A szeméthegyen túl...” c. (KEOP-6.1.0/B/11-2011-0136) projektje**, melynek **célja**, hogy a környezeti nevelést, a környezet és energiatudatos viselkedésmintákat hátrányos helyzetű, gyermekvédelmi gondoskodásban nevelkedő gyermekek számára is elérhetővé tegye, hiszen az ő nevelésüknek is fontos részét kell képeznie a környezettudatos viselkedésminták szocializációjának.

A projekt **célcsoportját** a Nógrád, Heves, Borsod-Abaúj-Zemplén, Szabolcs-Szatmár-Bereg és Hajdú-Bihar megyékben gyermekvédelmi gondoskodásban élő 10-15 éves fiataljai és nevelőik adják, valamint az 5 megye - facebook kampány keretében megszólított - lakossága a fenntarthatósági tematikájú alkotói verseny célcsoportjaként.

A rendezvénysorozat 20 alkalomból állt és a programban interaktív előadások, játékos csoportfoglalkozások, a programhoz kapcsolódó alkotói verseny bemutatása mellett **tudásszintmérő előkérdőív és utókérdőív kitöltésére** is sor került.

A program keretében minden egyes rendezvény alkalmával tudásszintmérő előkérdőívet és utókérdőívet töltöttek ki a rendezvényen résztvevő gyermekvédelmi gondoskodásban nevelkedő 10 – 15 éves fiatalok.

A tudásszintmérő kérdőívek (elő- és utókérdőív) kitöltése a rendezvény tematikájának eleme volt. A kérdőíves felmérés során a kitöltő személyének azonosítására alkalmas adatokat nem gyűjtöttünk.

A kérdőívek kitöltésére: 2013. novemberétől - 2014. júniusáig került sor.

A kérdőíves felmérésben összesen 2008 fő válaszadó vett részt, ez összesen 4016 kérdőívet jelent.

A kérdőíves vizsgálat célja az volt, hogy megismerjük a célcsoport tudását az alábbi 3 témakörben:

1. Hulladéktermelés és kezelés
2. Élelmiszertermelés és fogyasztás környezeti hatásai
3. Környezettudatos mindennapi viselkedés.

A rendezvények elején előkérdőívet és a rendezvény végén utókérdőívet töltöttek ki a résztvevő fiatalok. Az előkérdőív és az utókérdőív kérdései az összehasonlíthatóság érdekében teljes mértékben megegyeznek.

A tudásszintmérő kérdőívben 10 kérdés szerepelt, melyek a következők:

1. Melyik a kakukktojás?
2. Mi kerülhet a műanyag szelektív szemégyűjtő edénybe?
3. Melyik a legegészségesebb és legfenntarthatóbb étkezési lehetőség az alábbiak közül?
4. Mi ne kerüljön a komposztba?
5. Melyik élelmiszer – féleség előállítása igényli a legtöbb erőforrást?
6. Melyik a kakukktojás?
7. Miért jó a hulladék újrahasznosítás?
8. Mit javasolnál, ha egy társad megkérdezné, mivel lehetne a leginkább csökkentenie az ökológiai lábnyomát?
9. Miért érdemes összetaposni az üres dobozt/palackot?
10. Sorolj fel két olyan tevékenységet, amely segíti a környezetvédelmét!

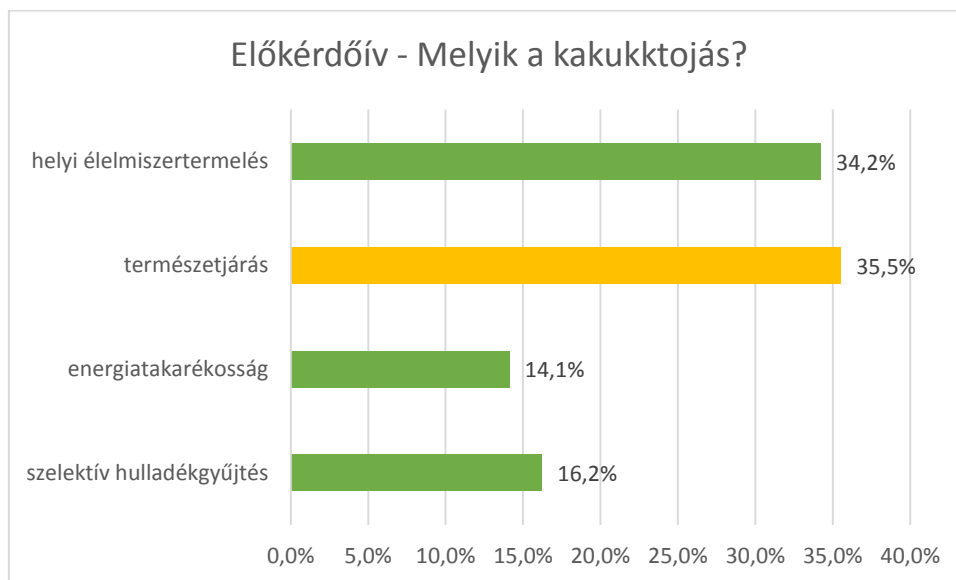
II. Tudásszintmérő kérdőív kérdéseinek elemzése

II.1. Melyik a kakukktojás?

A kérdőív első kérdéseként a válaszadók feladata a kakukktojás megkeresése volt a négy válaszlehetőség közül: szelektív szemétyűjtés, energiatakarékosság, természetjárás, helyi élelmiszertermelés.

Az előkérdőív eredményét az 1. számú ábrával illusztráljuk.

1. számú ábra

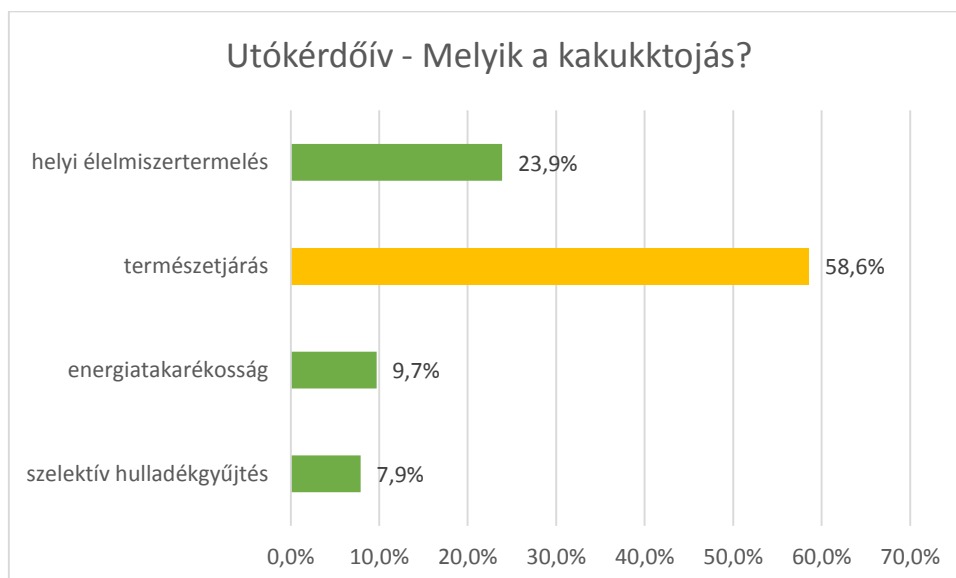
Az 1. számú ábra azt mutatja, hogy az előkérdőívben helyes válaszként közel azonos arányban jelölték meg a természetjrást (35,5%) és a helyi élelmiszertermelést (34,2%). Az eredmények tekintetében a harmadik helyen a szelektív szemétyűjtés (16,2%) és az energiatakarékosság áll 9,7%-kal.

A helyes válasz, vagyis a kakukktojás a természetjárás volt. A természetjrást megjelölők aránya azonban alig volt magasabb, mint a második helyen megjelölt helyi élelmiszertermelés, a különbség mintegy 1,3%.

A helyes válaszok alacsony arányából arra következtethetünk, hogy a rendezvény kezdetén / elején a résztvevő fiatalok bizonytalanok voltak a helyes válasz megadásakor, nehézséget jelentett számukra a helyes válasz megjelölése.

A rendezvény zárásaként a résztvevő fiatalok a hallott és látott információk, a gyakorlati, interaktív feladatokon keresztül tapasztaltak alapján megismételték a kérdőív kitöltését. A kérdőív eredményét a 2. számú ábrán figyelhetjük meg.

2. számú ábra

Az utókérdőív eredményét szemléltető ábrán is azt láthatjuk, hogy továbbra is a válaszadók többsége a természetjárást és a helyi élelmiszertermelést jelölte meg, ugyanakkor a természetjárást megjelölők aránya az előkérdőív adataival összehasonlítva jelentős mértékben 23,1%-kal emelkedett.

A válaszadók 58,6%-a helyes válasznak a természetjárást nevezte meg, és a helyi élelmiszertermelést csupán 23,9%, az energiatakarékosságot 9,7%, és a szelektív szemétygyűjtés mindössze 7,9%.

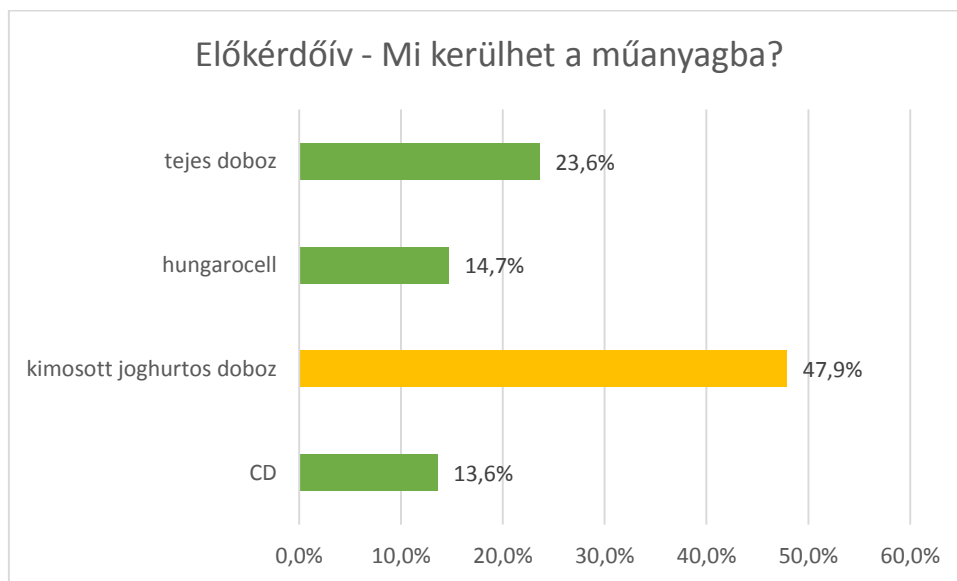
Megállapíthatjuk, hogy a helyes válaszok aránya több, mint 20%-val emelkedett, a célcsoport ismerete bővül.

II.2. Mi kerülhet a műanyag szelektív szemétyűjtő edénybe?

A négy válaszlehetőség közül a tisztára mosott joghurtos doboz kerülhet a szelektív szemétyűjtő edénybe.

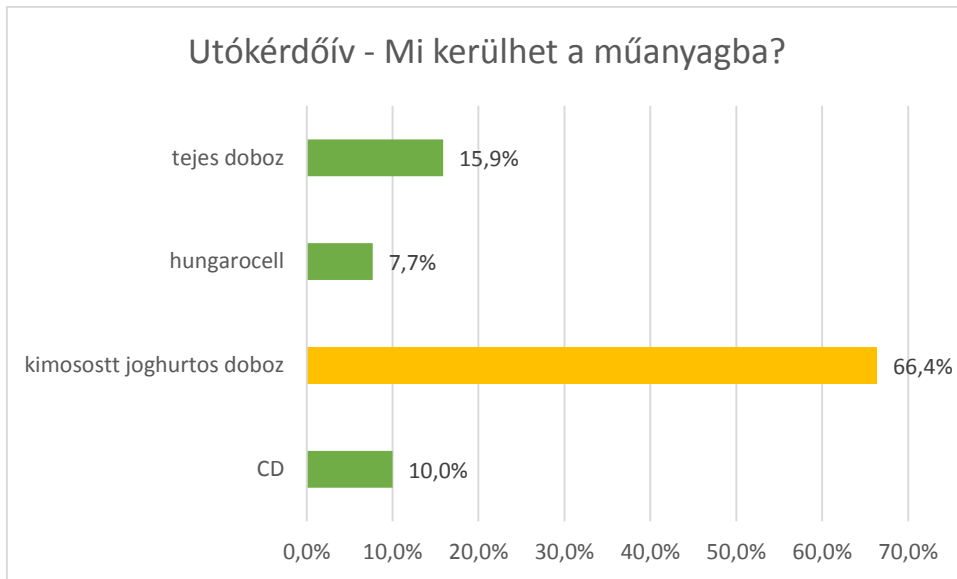
Az előkérdőív eredményeit, az egyes válaszlehetőséget megjelelők arányát a 3. számú ábra mutatja.

3. számú ábra

Az előkérdőíves felmérésben a válaszadók 47,9%-a adott helyes választ, vagyis hogy a tisztára mosott joghurtos doboz kerülhet be a szelektív szemétyűjtő edénybe. A második legtöbb válasz a tejes doboznál figyelhető meg (23,6%), pedig az laposra taposva a papír szelektív szemétyűjtőbe tartozik. A CD-lemez (13,6%) és a hungarocell (14,7%) nem kerülhetnek a műanyagba. A célcsoport közel fele helyesen válaszolt, vagyis sokak számára egyértelmű volt a helyes válasz.

4. számú ábra

Az utókérdőívben a célcsoport 66,4%-a karikázta be helyesen a tisztára mosott joghurtos dobozt helyes válaszként. **Az előkérdőívvel összehasonlítva 18,5%-kal nőtt a helyes választ adók aránya.** A százalékos megoszlást tekintve továbbra is a tejes doboz szerepel a második helyen (15,9%), harmadik helyen viszont a CD-lemez 10%-kal, és a hungarocelt a válaszadók csupán 7,7% jelölte meg.

A rendezvény keretében közvetített információ a kapott adatok alapján átment a gyermekvédelmi gondoskodásban nevelkedő célcsoport számára. A 4. számú ábra jól szemlélteti, hogy a helyes válaszadók aránya kiugróan magas a többi lehetőséget megjelölők arányához képest.

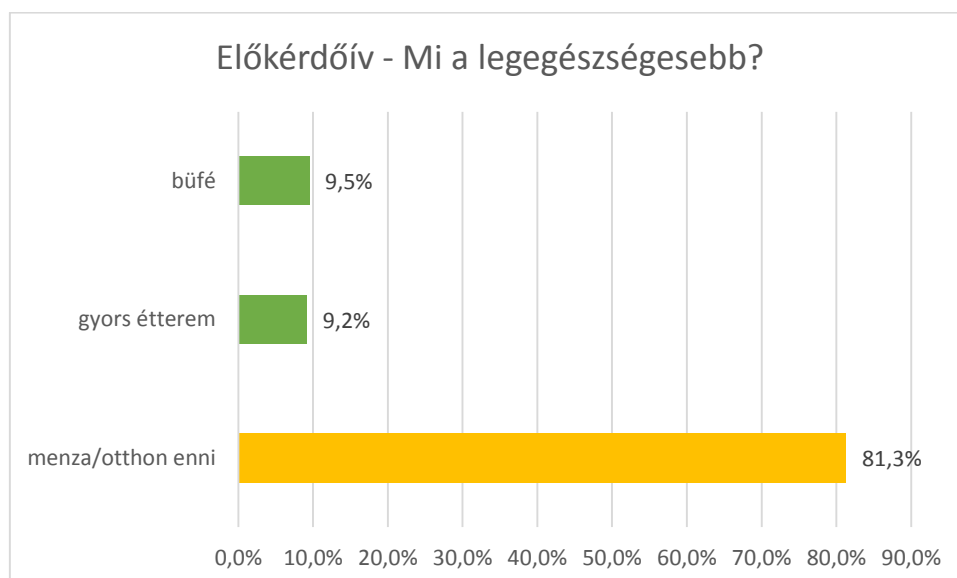
II.3. Melyik a legegészségesebb és legfenntarthatóbb étkezési lehetőség?

Az ötödik kérdésben is szintén négy válaszlehetőség volt megadva, és egy helyes válasz szerepel. A válaszlehetőségek között szerepelt: az iskolai menza, a gyors étterem, az iskolai büfé, és az otthon enni.

A kérdőív kitöltésekor a gyermekvédelmi gondoskodásban nevelkedő fiatalok számára problémát jelentett, hogy az iskolai menzát vagy az otthon enni választ karikázzák. Az otthon kifejezés alatt voltak, akik a vérszerinti szülők otthonát értették és voltak, akik az intézményt. A fogalmak keveredése miatt a menzát és az otthon enni kategóriák a kérdőívek kiértékelésekor összevonásra kerültek.

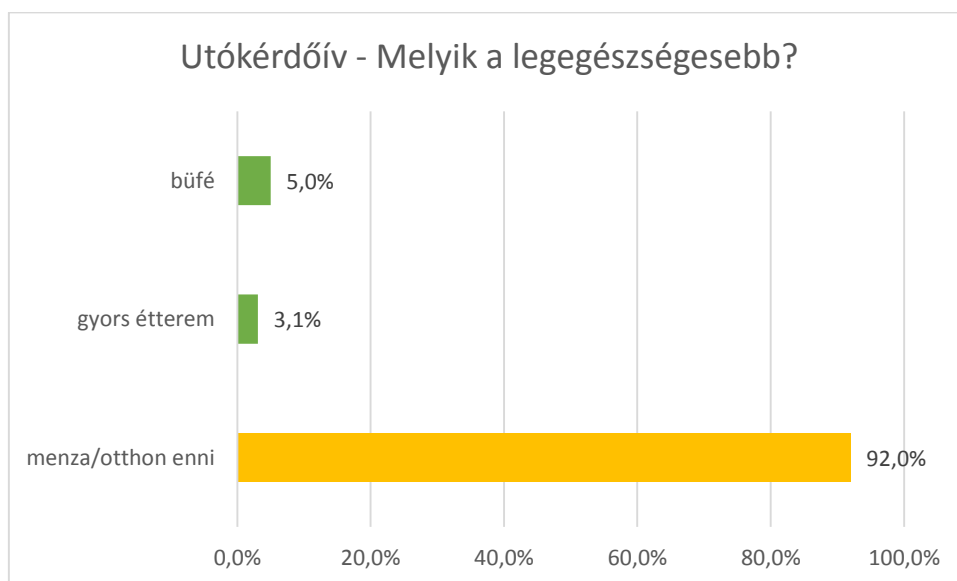
Mindezek tükrében az előkérdőívben a válaszadók 81,3%-a helyesen jelölte meg az otthon enni, iskolai menza kategóriát, és csupán 18,7% válaszolt helytelenül. Az iskolai büfé 9,5%-ot, a gyorsétterem 9,2%-ot kapott. A kapott értékeket az 5. számú ábrán szemléletesebben láthatjuk.

5. számú ábra

Az utókérdőívben a helyesen válaszolók aránya tovább nőtt, elérte a 92%-ot. A helytelen válaszok esetében 5%-ot kapott az iskolai büfé és 3,1%-ot a gyors étterem.

6. számú ábra

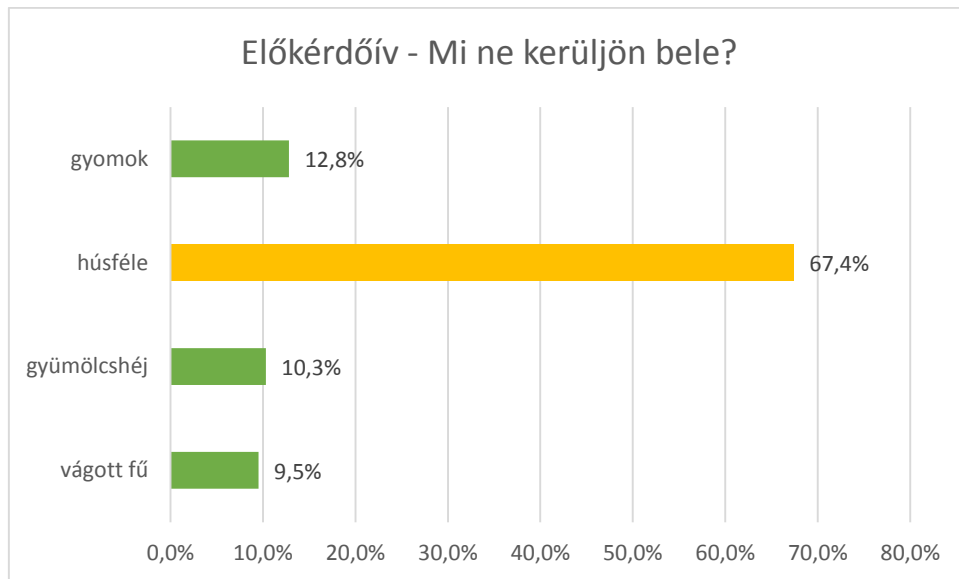

A helyes válaszokat összevetve megállapíthatjuk, hogy a helyes válaszadók aránya 10,7%-kal nőtt. Az utókérdőívben a válaszadók 92%-nak helyes válasza azt mutatja, hogy az egyik legkönnyebben megválaszolható kérdések közé tartozott a kérdés. Nem igényel plusz kifejtés, magyarázatot. A menza választása a büfé helyett előnyösebb, mert olcsóbb és egészségesebb a főtt étel, másrészt a főtt ételeket nem kell csomagolóanyagban tárolni.

II.4. Mi ne kerüljön a komposztba?

A válaszlehetőségek között szerepelt a levágott fű, a gyümölcshéj, a hús-féle és a gyomok. A válaszok megoszlását a 7. számú ábrán láthatjuk.

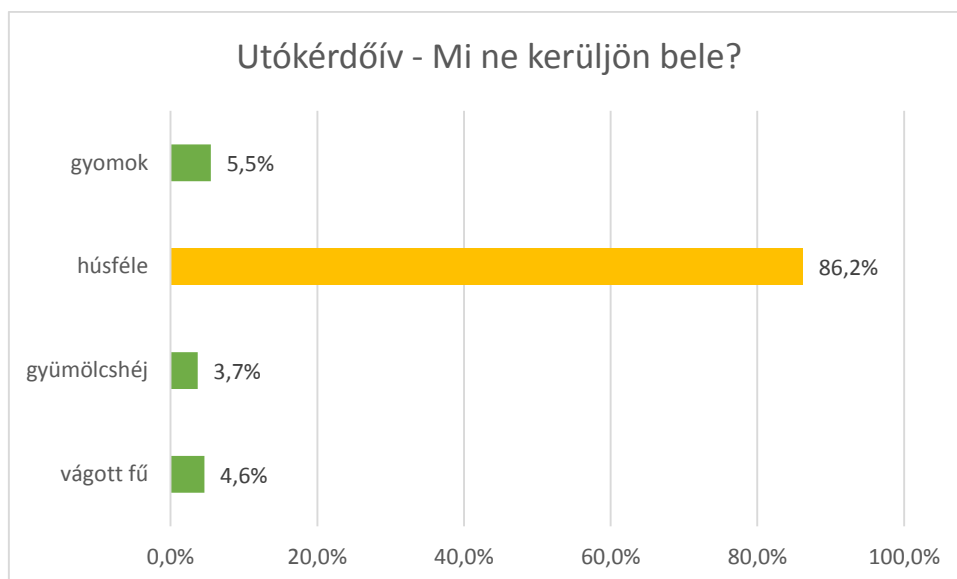
7. számú ábra

Az előkérdőívben a helyes választ adók aránya 67,4% volt, vagyis a hús-félék nem kerülhetnek bele a komposztba. A válaszadók 12,8%-a a gyomokat, 10,3%-a a gyümölcshéjat és 9,5%-a a levágott fűt jelölte meg.

Az utókérdőívben tovább emelkedett a helyes válaszadók aránya (86,2%), és 6% alá csökken a további három válaszlehetőséget karikázók aránya. A helytelen válaszadók aránya a gyomok esetében 5,5%, míg a levágott fűnél 4,6% és végül a gyümölcshéjat megjelölők 3,7%-ot tettek ki. (Lásd 8. számú ábra)

8. számú ábra

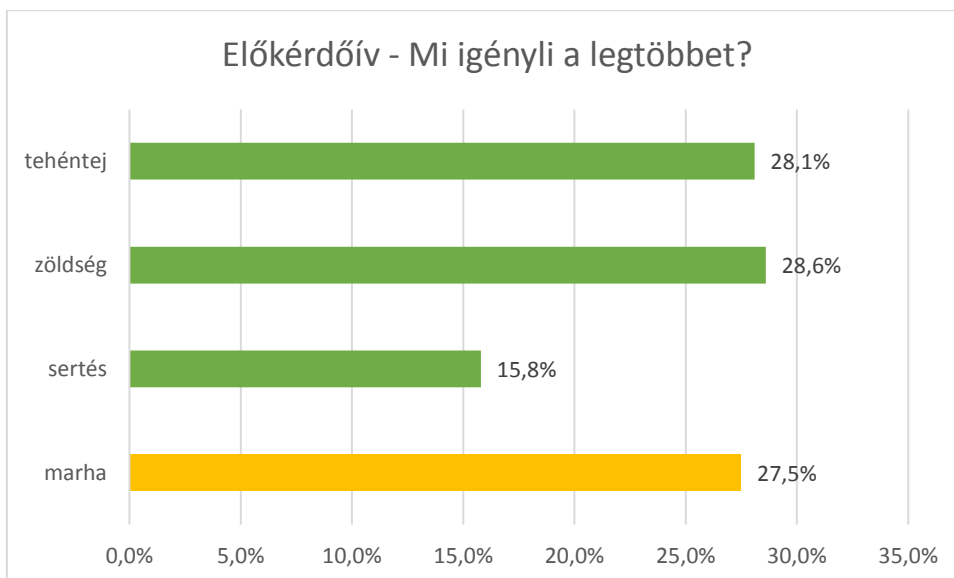
Az adatokból megállapítható, hogy a kérdés megválaszolása a nagy többség számára egyértelmű volt. **Az előkérdőívhez képest az utókérdőívben a helyes válaszok aránya 18,8%-kal emelkedett.**

Nem szabad a húsféléket és a zsíradékokat a komposztba tenni, mert nehezen bomlanak le, bűzlenek és vonzzák az állatokat. A gyümölcshéj belekerülhet a komposztba, viszont a déligyümölcsöket célszerű jó alaposan megmosni, mert rothadásgátló anyagokkal vannak kezelve. A kerti gyomokat lehetőleg virágzás előtt, a nagyobb mennyiségű fűvet pedig először meg kell szárítani, nehogy összetapadva rothadni kezdjen és csak utána szabad a komposztba tenni.

II.5. Melyik élelmiszer-féleség előállítása igényli a legtöbb erőforrást?

Az előkérdőívben a válaszadók közel azonos arányban jelölték meg a marhahúst (27,5%), a zöldséget (28,6%) és a tehéntejet (15,2%) és a válaszadók alig 5,6%-a karikázta be a sertéshúst. **A válaszok megoszlásából is kiolvasható, hogy a célcsoport számára nehézséget jelentett a kérdés megválaszolása, nem rendelkeztek megfelelő információval a témában. A helyes választ a marhahús jelentette, miközben a legtöbben a zöldséget karikázták be.**

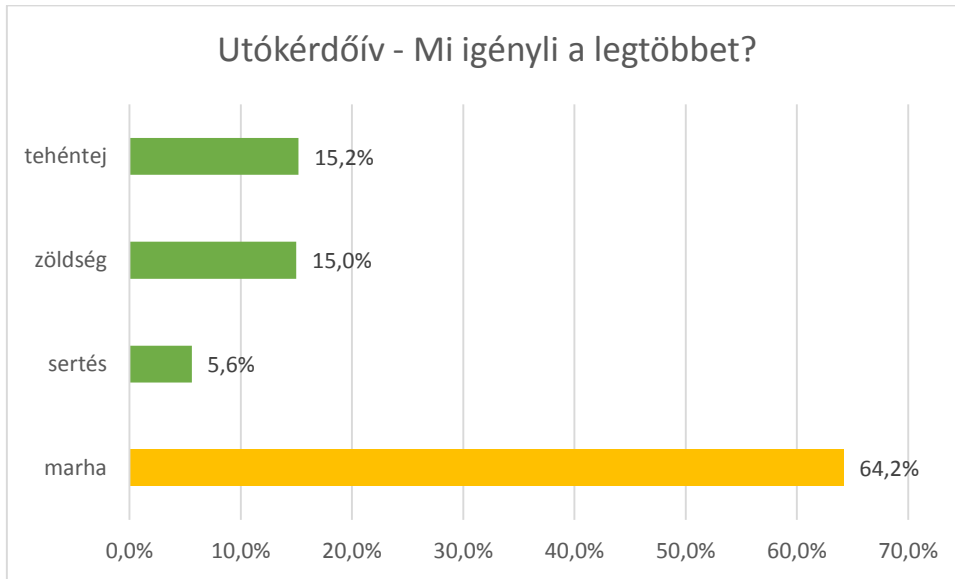
9. számú ábra

Az előadás keretében elhangzott az „Egyél kevesebb vöröshúst!” szlogen. A hús előállítása, előkészítése, szállítása ötször több energiát igényel, mint a zöldség és gyümölcsöké. A marhahús előállítása pedig különösen sok energiát igényel, ezért érdemes gondolni erre is, amikor húsos ételt készítünk és fogyasztunk.

Az előkérdőívhez képest az utókérdőívben ugrásszerűen megnőtt a helyes válaszadók aránya, melyet a 10. számú ábra szemléltet.

10.számú ábra

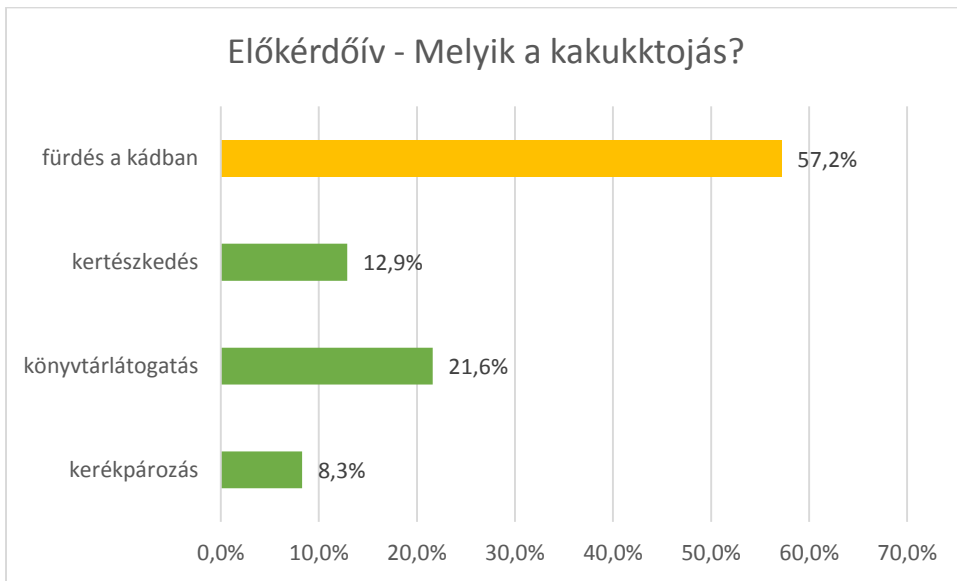

A marhahúst a válaszadók 64,4%-a karikázta be, és csupán 15,2% a tehéntejet, 15% a zöldséget és 5,6% a sertéshúst. Az előkérdőívhez képest 36,7%-kal emelkedett a helyes választ adók száma. A helyes válaszok nagyarányú növekedése alátámasztja a rendezvény sikerességét, vagyis a ebben a kérdésben szembetűnő a változás, az ismeretátadás és elsajátítás.

II.6. Melyik a kakukktojás?

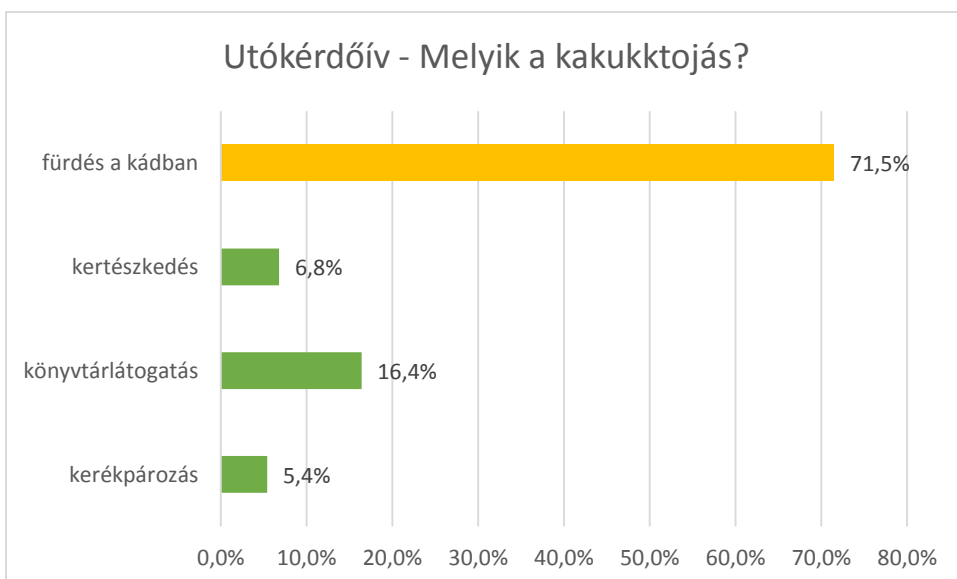
A kérdőív hatodik kérdésekor az első kérdés logikájához hasonlóan a válaszlehetőségek között a kakukktojás megtalálása volt a feladat. A válaszlehetőségek között szerepelt a kerékpározás, a könyvtárlátogatás, a kertészkedés és a fürdés a kádban. A helyes választ, vagyis a kakukktojás jelen esetben az utolsó válaszlehetőség, vagyis a fürdés a kádban jelentette.

11. ábra

A kertészkedés, a könyvtárlátogatás és a kerékpározás környezetbarát, környezettudatos tevékenységek szemben a kádban fürdéssel. **A 11. ábra azt mutatja, hogy a válaszadók többsége (57,2%) helyes választ adott.** A kertészkedés (12,9%), a könyvtárlátogatás (21,6%) és a kerékpározást (8,3%) megjelölők aránya 8 és 22% között van. **Az utókérdőív kitöltésekor kapott értékek alapján elmondható hogy a jó választ adók aránya tovább emelkedett.**

12.számú ábra

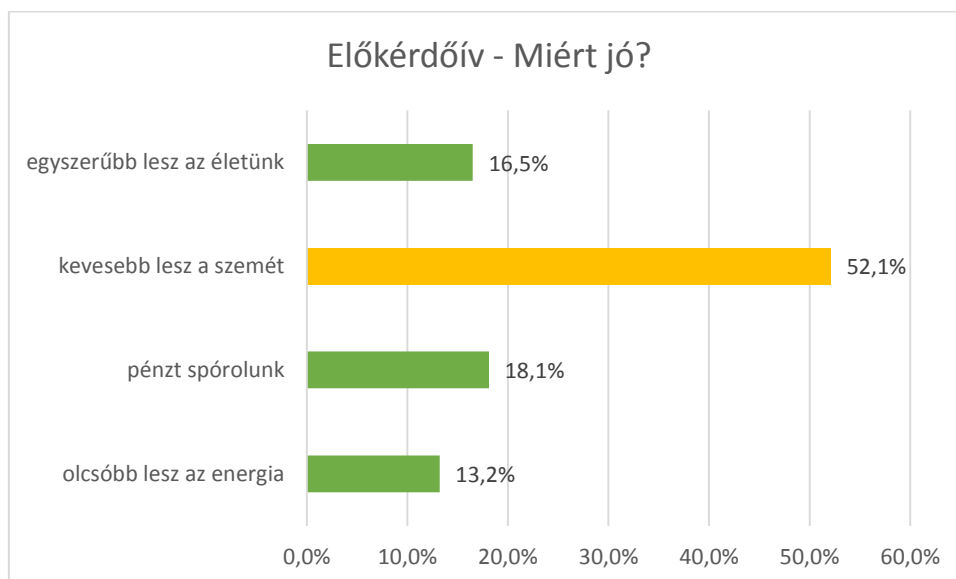
A válaszadók háromnegyede tudatosan jelölte meg helyes válaszként a fürdés a kádban. Az előkérdőívvel összehasonlítva a helyes választ adó fiatalok aránya 14,3%-kal emelkedett. A tévesen helyes válasznak vélt könyvtárlátogatás továbbra is a második helyen szerepel 16,4%-kal, a harmadik helyen a kertészkedés van (6,8%) és végül a rendezvényen résztvevő fiatalok csupán 5,4%-a gondolta még mindig úgy, hogy a kerékpározás lehet a kakukktojás.

Az eredmények azt mutatják, hogy a helyes választ adók aránya ugrásszerűen megemelkedett, és a rendezvény tartalmát tekintve e tekintetben is sikeres és hatásos volt.

II.7. Miért jó a hulladék újrahasznosítása?

Az előkérdőívre épülő felmérésben a résztvevők **52,1%-a válaszolta azt, hogy kevesebb szemét képződik**, 18,1% pénzt spórolunk, 16,5% egyszerűbb lesz az életünk és 13,2% szerint olcsóbb lesz az energia.

13.számú ábra

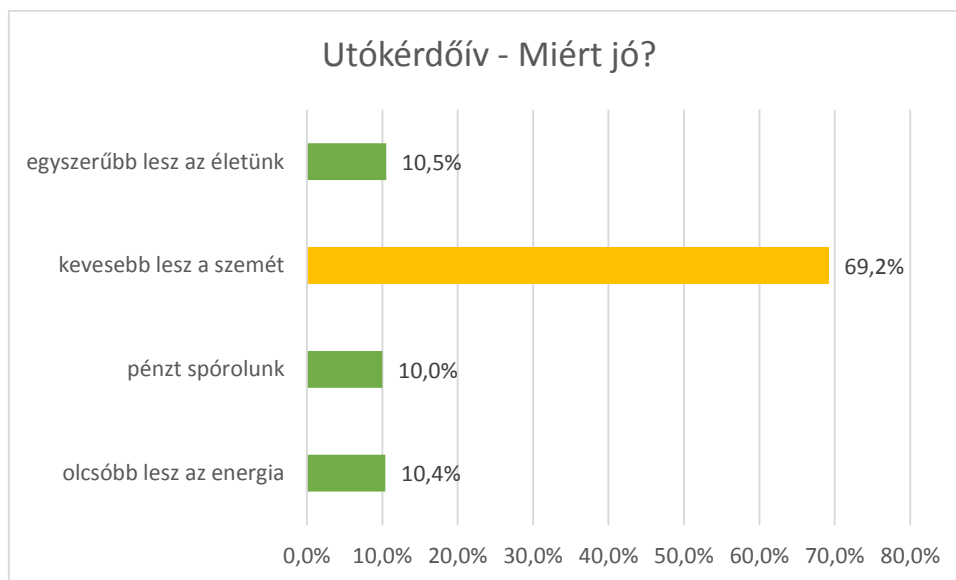

A válaszadók 52,1%-a helyesen válaszolta meg a kérdést. Az újrahasznosítás jó és fontos, mert kevesebb szemét képződik, újra tárgyakat állíthatunk elő belőle, és kevesebb energiát használunk, mintha teljesen új terméket állítanánk elő és nem pedig olcsóbb lesz tőle az energia.

Az utókérdőív felmérésben 69,2%-a a válaszadóknak a helyes választ adta meg, vagyis a hulladék újrahasznosítása jó, mert kevesebb szemét képződik. Mindhárom helytelen kategóriában csökkent a válaszadók aránya, és mindhárom kategóriában 10% körüli értéket figyelhetünk meg. 10,5% szerint egyszerűbb lesz az életünk, 10,4% szerint olcsóbb lesz az energia, és 10% megítélése szerint pénzt spórolunk. (lásd 14. számú ábra)

14.számú ábra

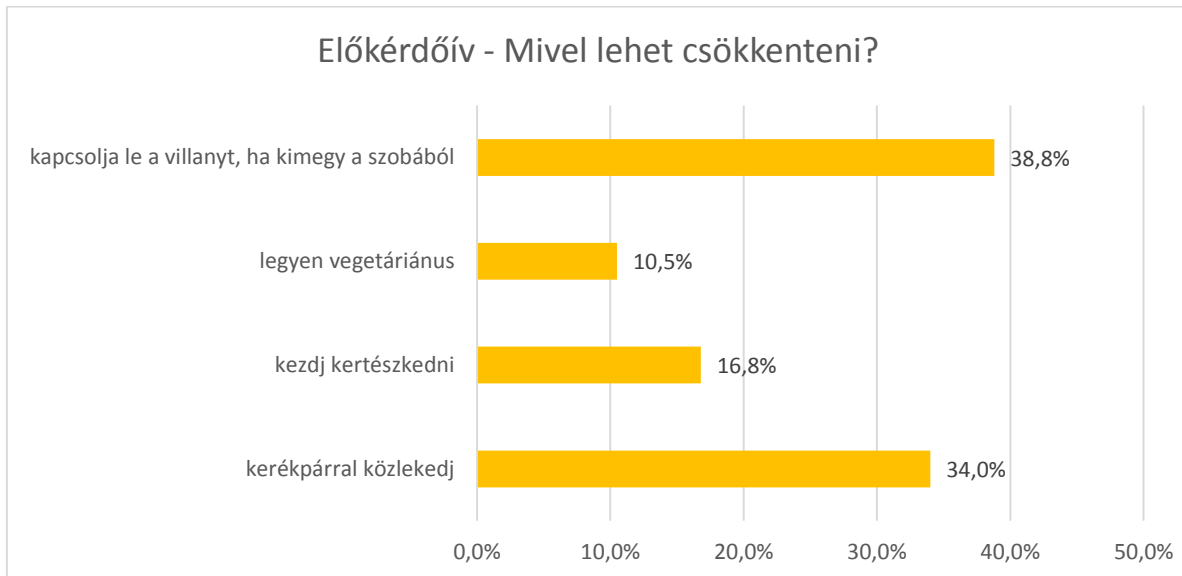

Az elő és az utókérdőívet összevetve megállapíthatjuk, hogy a helyes válaszok aránya 17,1%-kal nőtt, vagyis a rendezvény keretében közvetíteni kívánt információt elsajátították.

II.8. Mit javasolnál, ha egy társad megkérdezné, mivel lehetne a leginkább csökkentenie az ökológiai lábnyomát?

Az előkérdőívben kapott adatok azt mutatják (lásd 15. számú ábra), hogy a kérdés megválaszolása a többség számára nehézséget jelentett.

15.számú ábra

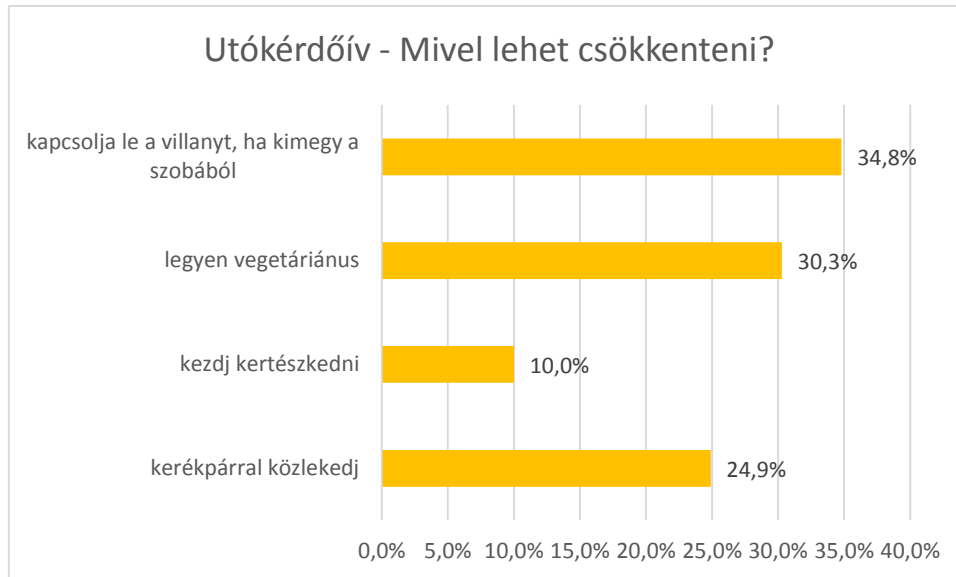
A válaszadók közül a legtöbben a „kapcsolja le a villanyt, ha kimegy a szobából” választ jelölték meg jó válaszként (38,5%), majd ezt követte második helyen a „kerékpárral közlekedjél ezután” (34%), „ne egyen többé húst, legyen vegetáriánus” (30,3%), harmadik helyen szerepelt a „kezdjen kertészkedni” (16,8%) és végül a „ne egyen többé húst, legyen vegetáriánus” (10,5%) zárta a sort.

Mind a négy válaszlehetőség nagyon fontos, hatással van a környezettudatos viselkedésre. A helyes választ a célcsoport csupán **10,5%-a találta el, vagyis, ne egyen többé húst, legyen vegetáriánus.**

Az utókérdőívben a legtöbben a „kapcsolja le a villanyt, ha kimegy a szobából” választ jelölték meg jó válaszként (34,8%), majd második helyre került a „ne egyen többé húst, legyen vegetáriánus” (30,3%), 24,9% jelölte meg a „kerékpárral közlekedjél ezután”, és

10% a „kezdjen kertészkedni” választ, amely adatokat a 16. számú ábráról olvashatunk le.

16.számú ábra

Arányait tekintve a jó válaszok aránya 19,8%-kal nőtt, ugyanakkor a kérdések között ez az egyedüli, ahol az utókérdőívben nem a jó válasz jelölték meg a legtöbben.

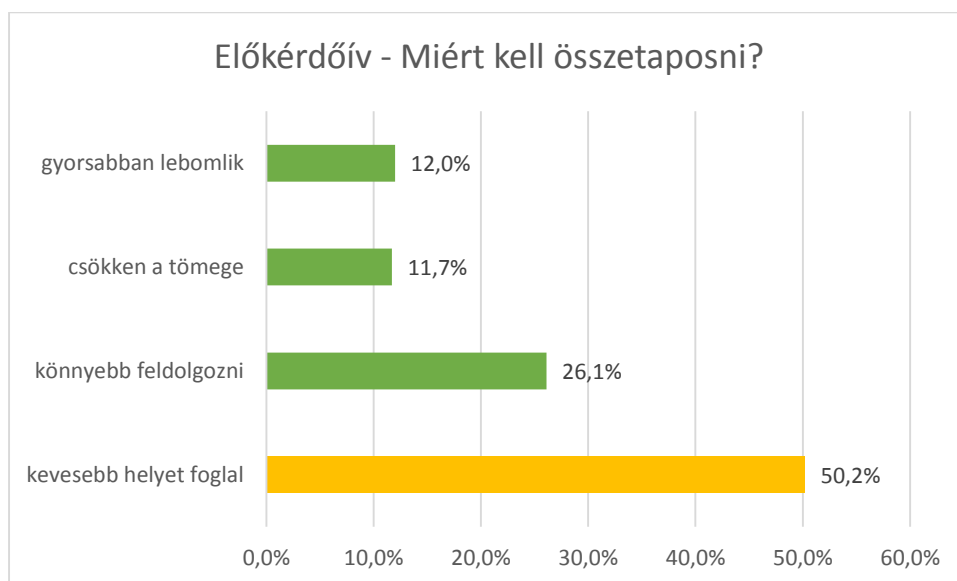
Az élelmiszerek ökolábnyoma azt jelenti, hogy az élelmiszerek termeléséhez és szállításához energiára van szükség, melynek környezeti hatása is van. Vásárláskor az emberek többségének nem jut eszébe az élelmiszerek ökolábnyoma. Így például 1 kg új-zélandi alma Magyarországra szállításának 2,5 kg a széndioxid kibocsátása, míg 1 kg alma országon belüli szállítása mindössze kb. 2,5 gramm.

II.9. Miért érdemes összetaposni az üres dobozt/palackot?

Az üres dobozt/palackot azért érdemes összetaposni, mert kevesebb helyet foglal, és nem azért mert csökken a tömege, vagy könnyebb feldolgozni vagy netalán gyorsabban lebomlana.

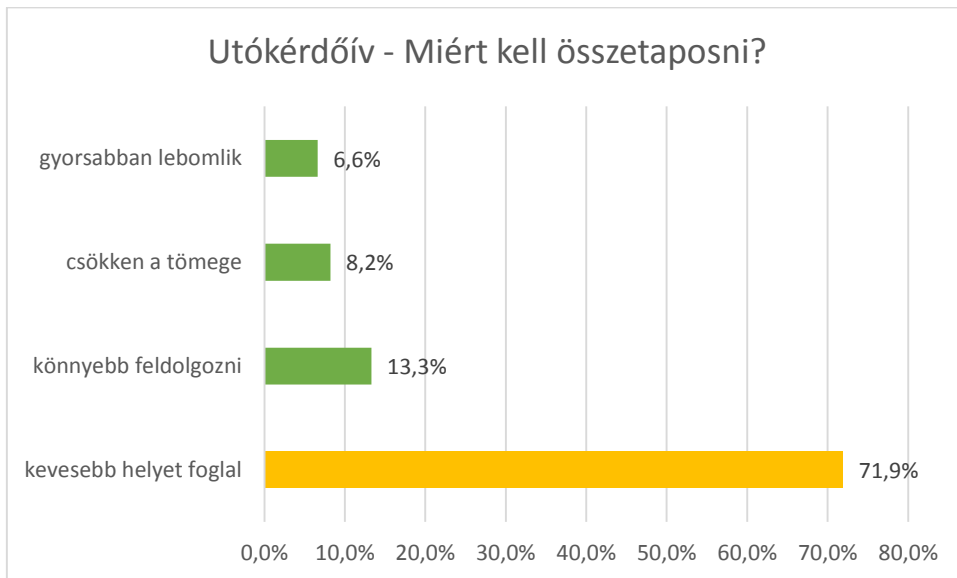
Az előkérdőívben a helyesen jelölte meg a célcsoport 50,2%-a, hogy az összetaposott, laposra taposott üres doboz/palack kevesebb helyet foglal. Ezt követi a könnyebb feldolgozni (26,1%), a gyorsabban lebomlik (12,0%) és végül 11,7%-kal a csökken a tömege kategória. (lásd 17. számú ábra)

17.számú ábra

Az utókérdőívben 50,2%-ról 71,9%-ra emelkedett a helyes válaszolók aránya, vagyis 21,7%-os növekedés figyelhető meg a jó válaszok tekintetében. A maradék három válaszlehetőség mindegyikénél csökkenés figyelhető meg, ugyanakkor a könnyebb feldolgozni kategória továbbra is 13,3%, majd követi a csökken a tömege (8,2%) és végül a gyorsabban lebomlik (6,6%) válaszlehetőség. (lásd 18. számú ábra)

18.számú ábra

A helyes választ adók száma kiugróan magas az elő- és az utókérdőívben egyaránt, és a helyes válaszok aránya is tovább emelkedett az utókérdőív kitöltésekor. A helyes válasz megadása nem jelentett nehézséget a gyermekvédelmi gondoskodásban nevelkedő fiatalok számára.

II.10. Sorolj fel két olyan tevékenységet, amely segíti a környezet védelmét!

Az előkérdőív kitöltésekor a fiatalok többsége nem sorolt fel tevékenységeket. A kérdésre válaszolók az alábbi válaszokat jelölték meg: szemétszedés, fa ültetése, ne vágd ki az erdőt, stb.

A rendezvény keretében elhangzottak és a gyakorlat révén elsajátítottak hatására a tevékenységek száma és típusa jelentős mértékben megemelkedett. Az előadáson elhangzottak megjelentek a tevékenységek között: szemétszedés, szelektív hulladékgyűjtés, komposztálás, a hulladék újrahasznosítás, az energiatakarékosság, az energiatudatos viselkedés (energiatakarékos izzók,

kikapcsoljuk és áramtalanítjuk a TV-t, számítógépeket, háztartási eszközöket, ha nem használjuk azokat), a környezettudatos közlekedés (lehetőség szerint kerékpárral, gyalog, rollerrel, görkorcsolyával közlekedjük az autó helyett), a helyi élelmiszer vásárlása és a saját élelmiszer előállítása.

III. Összegzés

Összességében megállapíthatjuk „A szeméthegyen túl...” c. (KEOP-6.1.0/B/11-2011-0136) projektben kitűzött célok teljesültek a rendezvénysorozat által. A felmérés eredményei azt igazolják, hogy a projekt hiányt pótló volt a gyermekvédelmi gondoskodásban nevelkedő 10-15 éves fiatalok számára. A rendezvénysorozat keretében tartott előadás, a szemléltető eszközök, az interaktív játékos feladatok mind hozzájárultak a célcsoport környezeti neveléséhez, a környezet és energiatudatos viselkedésminták elsajátításához. A projekt keretében bevont hátrányos helyzetű célcsoport nevelésében nagy szükség van a környezettudatos viselkedésminták szocializációjának.

A programsorozat sikere, a célcsoport pozitív élménye elősegítheti további környezetvédelmi, környezeti neveléssel kapcsolatos programok kezdeményezését, esetleg elindítását. **Az adatok azt igazolják, a rendezvény előkészítésébe, megszervezésébe, lebonyolításába, a tananyag összeállításába fektetett idő és energia megtérült.**

A helyes válaszok aránya minden egyes kérdés és részterület esetében emelkedett. Az utókérdőívben megfigyelhető, hogy az egyes kérdésekre adott válaszok egyértelművé váltak a célcsoport számára, vagyis megértették a rendezvény mondanivalóját.

A gyermekvédelmi gondoskodásban nevelkedő 10-15 év közötti fiatalok tudása, ismerete a következő három területen volt mérhető: hulladéktermelés és kezelés, élelmiszertermelés és fogyasztás környezeti hatásai és a környezettudatos mindennapi viselkedés esetében.

A felmérésben az egyes kérdések eredményeit összesítve kijelenthetjük, hogy:

- **A célcsoport tudása a hulladéktermelés és kezelés témakörökben átlagosan 59,2%-kal nőtt.** (2,4,9-es kérdések tudásszint növekedésének átlaga)
- **A célcsoport tudása az élelmiszertermelés és fogyasztás környezeti hatásai témakörben átlagosan 46,3%-kal nőtt.** (3,5-ös kérdések tudásszint növekedésének átlaga)
- **A célcsoport tudása a környezettudatos mindennapi viselkedés témakörben átlagosan 53,8%-kal nőtt.** (1,7,6,8 kérdések tudásszint növekedésének átlaga)

Jelen kérdőíves felmérés nem ad lehetőséget arra, hogy a célcsoporttal foglalkozó szakemberek, a nevelőszülők véleményét megismerjük, azonban feltételezzük a fiatalokat ért pozitív hatás, többlettudás és ismeret elősegíti, hogy a fiatalokat nevelők minél nagyobb figyelmet fordítsanak a fiatalok fejlődésére, környezettudatos tevékenységének elsajátítására és alkalmazására a mindennapokban.

Melléklet: Kérdésekre adott válaszok megoszlásai

Előkérdőív

Melyik a kakuktkojás?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	szelektív hulladékgyűjtés	309	15,4	16,2	16,2
	energiatakarékosság	269	13,4	14,1	30,3
	természetjárás	676	33,7	35,5	65,8
	helyi élelmiszertermelés	652	32,5	34,2	100,0
	Total	1906	94,9	100,0	
Missing	System	102	5,1		
Total		2008	100,0		

Mi kerülhet a műanyagba?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	CD	237	11,8	13,6	13,6
	kimosott joghurtos doboz	833	41,5	47,9	61,6
	hungarocell	256	12,7	14,7	76,3
	tejes doboz	412	20,5	23,1	100,9
	Total	1738	86,6	100,0	
Missing	System	270	13,4		
Total		2008	100,0		

Mi a legegészebb?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	menza	367	18,3	19,4	19,4
	gyors étterem	175	8,7	9,2	28,6
	büfé	180	9,0	9,5	38,1
	otthon enni	1172	58,4	61,9	100,0
	Total	1894	94,3	100,0	
Missing	System	114	5,7		
Total		2008	100,0		

Mi ne kerüljön bele?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	vágott fű	178	8,9	9,5	9,5
	gyümölcsshéj	194	9,7	10,3	19,8
	húsféle	1268	63,1	67,4	87,2
	gyomok	240	12,0	12,8	100,0
	Total	1880	93,6	100,0	
Missing	System	128	6,4		
Total		2008	100,0		

Mi igényli a legtöbbet?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	marha	515	25,6	27,5	27,5
	sertés	296	14,7	15,8	43,3
	zöldség	536	26,7	28,6	71,9
	tehen tej	527	26,2	28,1	100,0
	Total	1874	93,3	100,0	
Missing	System	134	6,7		
Total		2008	100,0		

Melyik a kakukktojás?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	kerékpározás	158	7,9	8,3	8,3
	könyvtárlátogatás	410	20,4	21,6	29,9
	kertészkedés	245	12,2	12,9	42,8
	fürdés a kádban	1087	54,1	57,2	100,0
	Total	1900	94,6	100,0	
Missing	System	108	5,4		
Total		2008	100,0		

Miért jó?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	olcsóbb lesz az energia	238	11,9	13,2	13,2
	pénzt spórolunk	327	16,3	18,1	31,3
	kevesebb lesz a szemét	940	46,8	52,1	83,5
	egyszerűbb lesz az életünk	298	14,8	16,5	100,0

Total		1803	89,8	100,0
Missing	System	205	10,2	
Total		2008	100,0	

Mivel lehet csökkenteni?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	kerékpárral közlekedj	614	30,6	34,0	34,0
	kezdj kertészkedni	304	15,1	16,8	50,8
	legyen vegetáriánus	189	9,4	10,5	61,2
	kapcsolja le a villanyt, ha kimegy a szobából	701	34,9	38,8	100,0
	Total	1808	90,0	100,0	
Missing	System	200	10,0		
Total		2008	100,0		

Miért kell összetaposni?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	kevesebb helyet foglal	919	45,8	50,2	50,2
	könnyebb feldolgozni	477	23,8	26,1	76,3
	csökken a tömege	214	10,7	11,7	88,0
	gyorsabban lebomlik	220	11,0	12,0	100,0
	Total	1830	91,1	100,0	
Missing	System	178	8,9		
Total		2008	100,0		

Utókérdőív

Melyik a kakukktojás?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	szelektív hulladékgyűjtés	151	7,5	7,9	7,9
	energiatakarékosság	186	9,3	9,7	17,5
	természetjárás	1126	56,1	58,6	76,1
	helyi élelmiszertermelés	459	22,9	23,9	100,0
	Total	1922	95,7	100,0	
Missing	System	86	4,3		
Total		2008	100,0		

Mi kerülhet a műanyagba?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	CD	178	8,9	10,0	10,0
	kimosott joghurtos doboz	1180	58,8	66,4	76,4
	hungarocell	137	6,8	7,7	84,1
	tejes doboz	283	14,1	15,9	100,0
	Total	1778	88,5	100,0	
Missing	System	230	11,5		
Total		2008	100,0		

Mi a legegészebb?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	menza	382	19,0	20,5	20,5
	gyors étterem	57	2,8	3,1	23,5
	büfé	94	4,7	5,0	28,5
	otthon enni	1334	66,4	71,5	100,0
	Total	1867	93,0	100,0	
Missing	System	141	7,0		
Total		2008	100,0		

Mi ne kerüljön bele?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	vágott fű	87	4,3	4,6	4,6
	gyümölcshéj	71	3,5	3,7	8,3
	húsféle	1637	81,5	86,2	94,5
	gyomok	104	5,2	5,5	100,0
	Total	1899	94,6	100,0	
Missing	System	109	5,4		
Total		2008	100,0		

Mi igényli a legtöbbet?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	marha	1189	59,2	64,2	64,2
	sertés	104	5,2	5,6	69,8

	zöltség	278	13,8	15,0	84,8
	tehénfej	282	14,0	15,2	100,0
	Total	1853	92,3	100,0	
Missing	System	155	7,7		
Total		2008	100,0		

Melyik a kakukktójs?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	kerékpározás	102	5,1	5,4	5,4
	könyvtárlátogatás	311	15,5	16,4	21,7
	kertészkedés	129	6,4	6,8	28,5
	fürdés a kádban	1359	67,7	71,5	100,0
	Total	1901	94,7	100,0	
Missing	System	107	5,3		
Total		2008	100,0		

Miért jó?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	olcsóbb lesz az energia	190	9,5	10,4	10,4
	pénzt spórolunk	183	9,1	10,0	20,3
	kevesebb lesz a szemét	1269	63,2	69,2	89,5
	egyszerűbb lesz az életünk	193	9,6	10,5	100,0
	Total	1835	91,4	100,0	
Missing	System	173	8,6		
Total		2008	100,0		

Mivel lehet csökkenteni?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	kerékpárral közlekedj	454	22,6	24,9	24,9
	kezdj kertészkedni	182	9,1	10,0	34,9
	legyen vegetáriánus	553	27,5	30,3	65,2
	kapcsolja le a villanyt, ha kimegy a szobából	635	31,6	34,8	100,0
	Total	1824	90,8	100,0	
Missing	System	184	9,2		
Total		2008	100,0		

Miért kell összetaposni?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	kevesebb helyet foglal	1326	66,0	71,9	71,9
	könnyebb feldolgozni	245	12,2	13,3	85,1
	csökken a tömege	152	7,6	8,2	93,4
	gyorsabban lebomlik	122	6,1	6,6	100,0
	Total	1845	91,9	100,0	
Missing	System	163	8,1		
Total		2008	100,0		